

רמת השרון - לחיות בתוך ציור

סיפורה של רמת השרון
בראי אומנים במלואת מאה שנים להווסדה

מיכאל זלטקין

רמת השרון - לחיות בתוך ציור

סיפורה של רמת השרון
בראי אומנים במלואת מאה שנים להווסדה

מיכאל זלטקין

רמת השרון – לחיות בתוך ציור

מסע איורים לאורכה ולרוחבה של
רמת השרון במלואת מאה שנים
להווסדה

איורים : מיכאל זלטקין

מחקר : אדריכל גידי פיפר

עריכה לשונית:

הדפסה: דפוס שלום, פרדס חנה

על העטיפה:

קדמית: קולנוע כוכב והמוזיאון

הגיאולוגי.

אחורית: שדרת ביאליק ושדות

התותים בכניסה לרמת השרון.

מספרים – בוגרים של מחזור

כ"ה, בית ספר אוסישקין

ברמת השרון:

אדריכל יורם אלדן

דיטה אליעז כספי

ד"ר אורי קירשנר

רבקה ליבני קופצ'יק

בתיה מרכוס לויטס

צבי שבח

זאביק רוזנבוים

אדריכל גידי פיפר

תצלומים וציורים היסטוריים:

מיכה אולמן

אברהם קירשנר

אורי קירשנר

ח. קארה

חן פיפר

אדריכל יורם אלדן

ברכה בנימיני

רמת השרון - לחיות בתוך ציור

סיפורה של רמת השרון בראי אמנים
במלואת מאה שנים להווסדה

מיכאל זלטקין

הספר מוקדש לשני האחים נועם ואייל רון ז"ל, אשר גדלו וחונכו ברמת השרון. שניהם היו טייסי מסוקי קרב בחיל האוויר. סא"ל נועם רון נפל בהתרסקות מסוק קوبرה ב 12 במרץ 2013 באימון מבצעי כתוצאה מכשל תחזוקתי של רוטור הזנב. היה בן 49 במותו. סרן אייל רון היה טייס מסוק ענפה ונהרג בירידה ממצוק בנגב כתוצאה משחרור חבל הירידה באפן שלא הוברר עד היום. היה בן 24 במותו.

הספר מוקדש גם לחתני האהוב רס"ן ארז פלקסר, טייס מסוק קרב קוברה במילואים אשר נפל בעת אימון מבצעי יחד עם נועם רון. היה בן 31 במותו.

רמת השרון – חיים בתוך ציור

זה למעלה מארבעים שנה אני נוסע ומתהלך לאורכה ולרוחבה של רמת השרון, מתבונן בצמיחתה, וחש היטב את פעימות ליבה. על אף שאני תושב הרצליה, שכנתה של רמת השרון, אני חי את את חיי היום יום שלה. אני מתהלך מדי יום ברחובות סוקולב, ביאליק, וייצמן, אוסישקין ועוד רבים אחרים. אני מכיר כל בית קפה ומסעדה או פלאפליה וכך גם את הנוף האנושי. אני אורח קבוע בקולנוע כוכב, ומכיר את שדות התותים. כצייר אני רגיש במיוחד ליופיה של העיר ולכיוון התפתחותה האסטטית. לשמחתי הרבה הכיוון האסטטי מאד חיובי, עד כדי כך שגם בית קטן ישן ומט ליפול הופך ליפיפה בזכות הבתים היפים החדשים אשר נבנו בסביבתו והירק מסביב.

במלאת מאה שנה ליסוד רמת השרון (נוסדה ב 1923) חשתי שהגיע הזמן לציירה ולהעביר לצופים בספר זה את תחושותי שתושבי רמת השרון פשוט חיים זה מאה שנים בתוך ציור. את זאת עשיתי באמצעות למעלה מ 50 ציורים אשר איירתי במהלך למעלה מעשרים סיורים רגליים ממוקדים לאורכה ולרוחבה של רמת השרון, תוך שימוש בשיטת הציור E-פרון אשר פיתחתי. גם העליתי סרטון בערוץ היוטיוב הלוקח את הצופה לסיור האוירים תוך ליווי מנגינה. לכניסה לסרטון יש לסרוק את הקוד המצורף כאן במצלמת הטלפון הנייד.

מיכאל זלטקין

רמת השרון – משבילי חול ופרדסים לעיר ציורית ומודרנית

ספרים רבים נכתבו על תולדות המושבה רמת השרון אשר הפכה לעיר חשובה ומכובדת בישראל. גם תרומתה הרבה למפעל הציוני וההגנה עליו ידועה.

כמי שחי וגדל במושבה מגיל ילדות, והוריו הגיעו לרמת השרון בשנות ה-50, אני מכיר את תולדות העיר, הדמויות אשר חיו בה, והתפתחותה האורבנית לעומק. כאדריכל אף בניתי בתים רבים בעיר. כנשיא מועדון רוטרי ברמת השרון, עסקתי רבות בנושאים חברתיים בעיר.

הצטרפתי לרעיונו של מיכאל על הכנת ספר איורים לאורכה ולרוחבה של רמת השרון משום שנגלה לי הפן הציורי של העיר. המושבה הייתה יפה בצעירותה ועברה תהפוכות ארכיטקטוניות רבות במהלך הפיכתה לעיר. אף היו תקופות בהן הבניה העירונית לא הייתה בתפארתה. אולם האיורים שבספר שכנעו אותי שברמת השרון "גרנו בתוך ציור". החיים התוססים והירק הרב, השילוב בין ישן וחדש, שדות התותים ואיזור התעשייה יוצרים פסיפס מאד ציורי ואופטימי.

לצד הציורים העכשוויים של מיכאל הוספנו ציורים או צילומים של אמני עבר של אותם מקומות. כך מתגלה לנו התפתחותה האסתטית של רמת השרון.

אדריכל גרעון פיפר

טכניקת הציור E-פרון

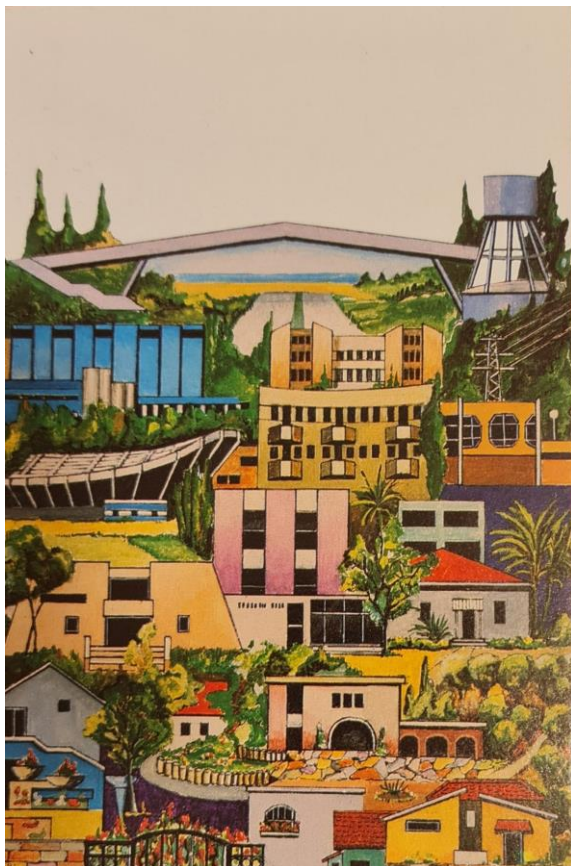
בספר זה מצויים מעל 50 ציורים המשקפים את מראה העיר רמת השרון וחייה השוקקים כפי שנראים בשנת 2023-24. הציורים נרשמו לאורך סיורים רגליים רבים לאורכה ולרוחבה של רמת השרון. הפקת כמות כזו של ציורים תוך זמן קצר התאפשרה בזכות טכניקת הציור E –פרון אשר פיתחתי ושמשה אותי במסעות איור מקיפים של ישובים רבים בכל רחבי הארץ.

בטכניקה זו הציורים נעשים ממבט ישיר (לא מגלויית או צילומים) ביד חופשית, באמצעות עט דיגיטלית על מסך הטלפון החכם שלי (סמסונג NOTE 20). בשלב הרישום כמעט ואיני מביט על המסך ועיני ממוקדות על האובייקט המצוייר. כך נוצר קשר עין ויד ללא תיווך של מחשבות. זמינותו של הטלפון מאפשרת לשלוף אותו מן הכיס בכל מקום או אירוע המושכים את ליבי ולציירו מיד. אין לי צורך בכלי ציור מסורבלים או בזמן הכנה – הסטודיו שלי נמצא בכיס החולצה שלי.

על המחברים

מיכאל זלטקין הינו צייר ודוקטור לפיזיקה המחלק את זמנו בין ציור ליזמות הייטק. את הדוקטורט שלו עשה במכון ויצמן למדע. בעשר השנים האחרונות מיכאל מאייר את ערי ישראל בשיטת ה- E -פרון ופרסם את 800 ציוריו באתר www.Israel-in-color.com , בתשעה ספרים וב 40 סרטונים בערוץ היוטיוב " ערי ישראל - לחיות בתוך ציור".

גדעון פיפר הינו יקיר העיר רמת השרון לשנת 2019. תושב העיר משנת 1950. גדל והתחנך ברמת השרון, למד אדריכלות בהולנד ובעלים של משרד המתמחה בתכנון מבני ציבור. גדעון, דור שני למייסדי מועדון רוטרי ברמת השרון, הצטרף למועדון בשנת 1977, שימש כנשיא והינו חבר בקרן רוטרי המסייעת למאות נזקקים ובני נוער. גם משמש כדירקטור ב"רוטרי" העולמי. פעל רבות למען יהודי הולנד כולל פיצויים לניצולי השואה. בזכות פעילות זו קיבל את אות "ridder" -אבירות, ridder in de orde van oranje Nassau , שהינו אות ההוקרה הגבוה ביותר בממלכת הולנד.

חיים בתוך ציור בשנת 1982

בשנת 1982 האמן ח.קארה אייר גלויה של רמת השרון המכנסת את הבניינים, השדות החקלאיים, מוסדות החינוך ובתי המושבה לשעבר למסגרת אחת. הגלויה היפהפיה הופצה על ידי מועדון רוטרי המקומי והציור המקורי ניתן לעיר התאומה גיאורגסמרניהוטה של רמת השרון בגרמניה

דרך העפר המחברת את [רמת השרון](#) להרצליה, אברהם קירשנר, (שנות החמישים)

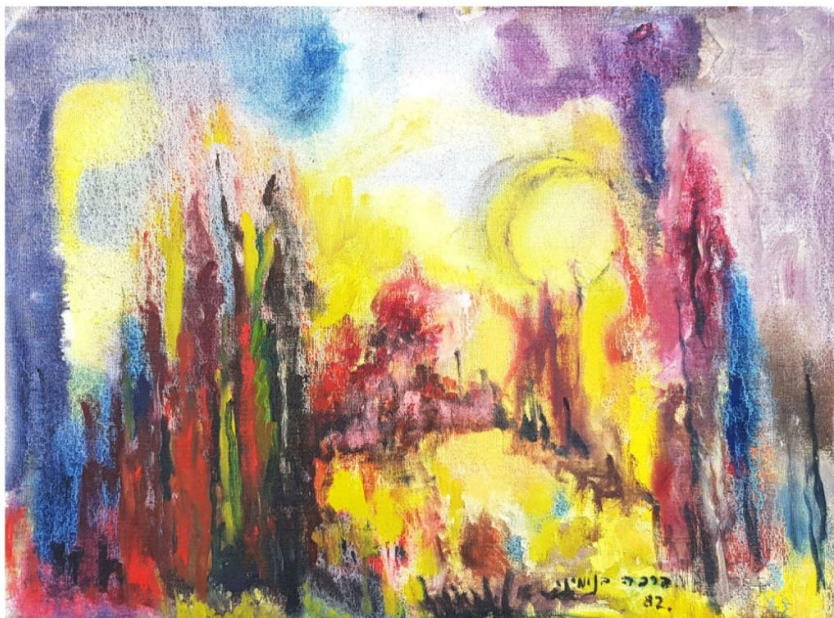
הסולם, מיכה אולמן (2024)
עבודה העשויה כולה מחול
אשר נאסף במשך 20 שנה
במקומות שונים ברחבי רמת
השרון. הסולם מייצג את
הסולם היורד לבאר
הראשונה. מוצג בתערוכה
"בורות נשברים" בגלריה
העירונית לאומנות ברמת
השרון

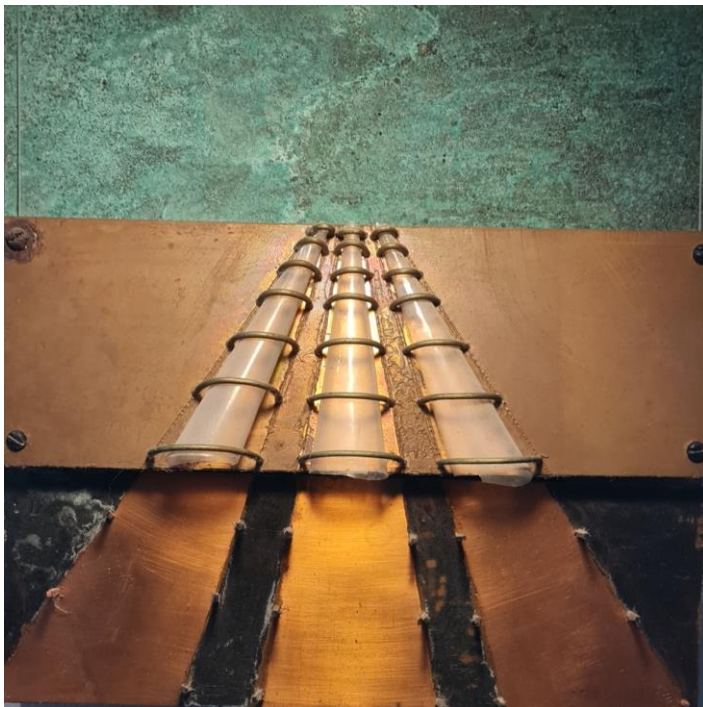
את מהותה ונשמתה של רמת השרון בראשית דרכה לא ניתן לתאר טוב יותר מאשר בתערוכתו של האמן מיכה אולמן "בורות נשברים" בגלריה העירונית ברמת השרון. עבודות חפירה, האדמה והבורות ברמת השרון ליוו את האמן זה למעלה מ 50 שנה והיא המאפיין הבולט ביותר במושבה הוותיקה. כמה סימלי הדבר שהגלריה נבנתה מעל הבאר הראשונה.

[מיכה אולמן](#) - הבאר הראשונה (2024)

החרוט בעבודה זו עשוי חול אשר נאסף ברמת השרון לאורך כ 20 שנה. הוא מוצב על משטח הזכוכית המכסה את הבאר הראשונה במושבה. [הגלריה העירונית, רמת השרון](#)

שדרת הברושים, המורה ברכה בנימיני (1982)

שרות התותים ברמת השרון, חן פיפר (2014). עבודת עץ, זכוכית ומתכת

ציורי קיר בחצר בית מלינוב , שטרנברג (2011)

בואכה רמת השרון

עד שנות השמונים דרך משה סנה המחבר את תל אביב לרמת השרון היה צר ושימש את הנוסעים למושבה הרחוקה בלבד. היום הדרך היא כביש ראשי חשוב המשרת את כל תושבי תל אביב. מסע איורים ברמת השרון מתחיל מעשית כמה מאות מטרים דרומית לשלט הכניסה לרמת השרון. שם, בצידו האחד של הכביש נמצא מרכז הטניס החשוב ביותר בארץ ובצידו השני נמצא הכפר הירוק. צפונה משם, מעבר לצומת הכפר הירוק, נמצא שלט יפה המברך את הנכנסים לעיר. מכאן נמשיך לרחוב הראשי של רמת השרון, רחוב סוקולוב.

מרכז הטניס

[עמוס מנדורף](#), גדול שחקני הטניס בארץ,
במרכז הטניס ברמת השרון בשנות השמונים

מרכז הטניס ברמת השרון
הוקם בשנת 1976 בתקופת
כהונתו של פסח בלקין
כראש המועצה. המרכז הינו
הגדול בתחומו בארץ ומארח
תחרויות בינלאומיות
בהשתתפות גדולי השחקנים
בארץ. הוא מרשים בעיצובו
והמוני ילדים ובני נוער
לומדים ומתאמנים במגרשיו
הרבים. הם הופכים אותו
לצבעוני ותוסס.

במרכז צמחו טניסאים
מוכשרים ובראשם עמוס
מנדורף, תושב רמת השרון.

קבוצת בנות המתאמנות במרכז הסניס

איצטדיון "קנדה" במרכז הסניס

בית הספר החקלאי הכפר הירוק

בית הספר ממוקם מדרום לצומת הכפר הירוק . הוא הוקם בשנת 1950 כמוסד חינוכי לטובת קליטת בני נוער מהתפוצות וחינוכם לציונות, סוציאליזם וחלוציות באמצעות עבודה חקלאית. גם ילדי ישראל נקלטו שם. היום הפך הכפר הירוק לבית ספר המקפיד על רמת לימודים מאוד גבוהה בכל התחומים העיוניים, בנוסף לחקלאות, והמשרת את כל ילדי השרון וגוש דן. דמויות מפורסמות חונכו שם, ביניהן הרמטכ"ל לשעבר בני גנץ.

הכפר הירוק, שנות החמישים

מרכז המוזיקה בכפר הירוק (2023)

אמפיתיאטרון הכפר הירוק

סיפורו של שלט הכניסה לרמת השרון

שלט הכניסה הנוכחי לרמת השרון שונה מן השלט המקורי בצבע התותים המקשטים אותו. בהיות רמת השרון מקום גידול התותים הגדול ביותר בישראל, טבעי שיקושט בתותים. השלט הוקם בסוף שנות השמונים בימי כהונתו של ראש העיר אפרים חירם – "פיחוטקה". והתותים היו צבועים וורוד. כפי שמספר מר יצחק רוכברג, ראש העיר הנוכחי, הוא הבחין בצבע הוורוד משכנס לתפקיד כראש המועצה המקומית בשנת 2003. כל בר דעת, ובפרט כל חקלאי ברמת השרון יודע שהתותים ברמת השרון שהינם מן המובחרים בארץ הם אדומים ולא וורודים. לפיכך הפעולה הראשונה של ראש המועצה החדש הייתה לצבוע את התותים באדום ללא כל אישור. הדבר עורר מהומה מקומית גדולה כולל טלפון מפיחוטקה. המהומה שכחה מהר שהרי תושבי רמת השרון מתמקדים בעיקר ולא בתפל, והשלט צבוע אדום עד היום.

שלט הכניסה לרמת השרון בצומת הכפר הירוק

שדות התותים בכניסה לרמת השרון בדרך לנוה רום

רמת השרון - עיר התותים

המושבה רמת השרון נחשבה לארך עשרות שנים כמרכז הגדול ביותר בארץ לגידול תותים. בצד הצמיחה העירונית הגדולה ניתן לראות שדות תותים גדולים בעיקר במערב העיר ובכניסה לעיר. רבים מטיילים בשבתות בין שדות התותים, וילדים אף קוטפים תותים בעצמם.

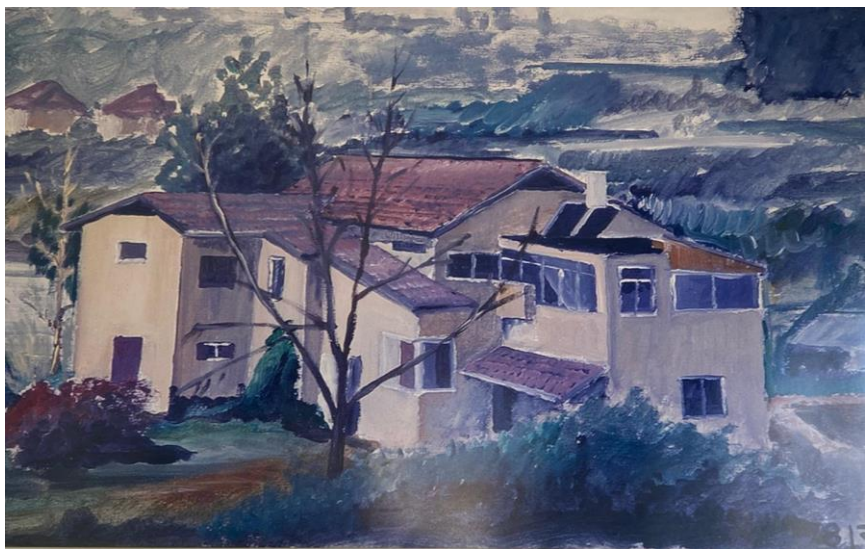

תותים היישר לצלחת. טעמים המתוק לא השתנה זה

מאה שנה

רחוב סוקולוב

רחוב סוקולוב הינו הרחוב ההומה ביותר ברמת השרון וגם הוותיק ביותר בעיר. הוא החוצה את רמת השרון לכל ארכה מדרום לצפון. רחוב סוקולוב גם מנקז את כל התנועה מהרצליה דרומה. מעט צפונה מקצהו הדרומי בפינת רחוב הקיבוץ נמצא מגרש חניה עליו בית קטן ישן. מעטים יודעים שהבניין הקטן והמגרש הם השרידים האחרונים לצריפי קיבוץ אשר הוקם בלב המושבה רמת השרון בשנות השלושים של המאה הקודמת. לאורך הרחוב נבנו בשנות השישים והשבעים בבניינים בני שלוש – ארבע קומות, צבועים בצבע קרם אשר פוייחו ברבות השנים. הם אינם בולטים ביופיים בלשון המעטה. יחד עם זאת הם שוקקי חיים בזכות החנויות ובתי האוכל המודרניים הרבים שבקומת הקרקע. בהמשך הרחוב נמצאת הצומת הראשית ההומה אדם של רמת השרון, צומת סוקולוב - וייצמן וביאליק. הצומת ההיסטורית הולכת ומתייפה בשנים האחרונות בזכות בניוי מחדש. בסופו הצפוני של הרחוב נמצא קולנוע כוכב הוותיק אשר שימש כבית הפועלים בראש גבעה. משם הרחוב משמש כיציאה הצפונית להרצליה, לאורך שדרת תמרים יפהפיה.

בית לויטס ברחוב [טוקולוב](#), צייר יורם אלדן (1978)

הקיבוץ ברמת השרון

במהלך שנות השלושים הוקמו מספר קיבוצים ברמת השרון. בשנת 1932 היגיעו חלוצים אשר עבדו במשקי העזר והפרדסים. הקבוצה עזבה לקיבוץ קריית ענבים ומאוחר יותר הגיעו קבוצות נוספות אשר עזבו לקיבוצים שונים ברחבי הארץ. תהליך הקמת הקבוצות נמשך עד לשנת 1947. כל מה שנותר מן הקיבוצים הוא בניין ומגרש ורחוב הקרוי "רחוב הקיבוץ" בסמיכות לבית הנותר.

הקיבוץ ברמת השרון בשנת 1934

המגרש והבניין בפינת סוקולוב - רחוב הקיבוץ. זה כל מה שנותר מן הקיבוץ
אשר הוקם במקום בשנות השלושים. היום המקום משמש סדנה לקירמיקה

בתים לאורך רחוב סוקולוב
בשנות ה-50. בניין בנק לאומי
בצד הרחוב הצר והחולות.
בנק לאומי עבר לפינת רחוב
סוקולוב שדרות [וייצמן](#)

בפינת סוקולוב רחוב
הכרמל. הבית הבודד שימש
במשך שנים בית דפוס

חנות הנעליים היחידה ברמת השרון בשנות ה 60. היום הבניין מוסתר קירותיו של
בית אוכל

בפינת סוקולוב שדרות
ביאליק ווייצמן. הצומת
הצבעונית
סואנת
וצבעונית, מלאה בבתי
אוכל וחנויות.

מאפיות ברמת השרון

מאפיית רייבין הייתה המאפיה הראשונה ברמת השרון ושכנה ברחוב סוקולוב. הבניין המצולם עמד כמות שהוא עד שנות ה-2000 ורק אז נהרס. בשנות החמישים הוקם איזור תעשייה זעירה ושם משפחת בדש, אופה מקצועי מהונגריה, פתחה מאפייה אשר פעלה שנים רבות. בשנות ה-2000 נמכרה המאפייה לברמן, אשר הפך אותה למאפייה המרכזית באיזור התעשייה.

מאפיית רייבין ברחוב סוקולוב. צילם אורי קירשנר

בפינת סוקולוב שדרות [בינאליק](#) ווייצמן. הצומת הצבעונית סואנת וצבעונית, מלאה
בבתי אוכל וחנויות

קולנוע כוכב

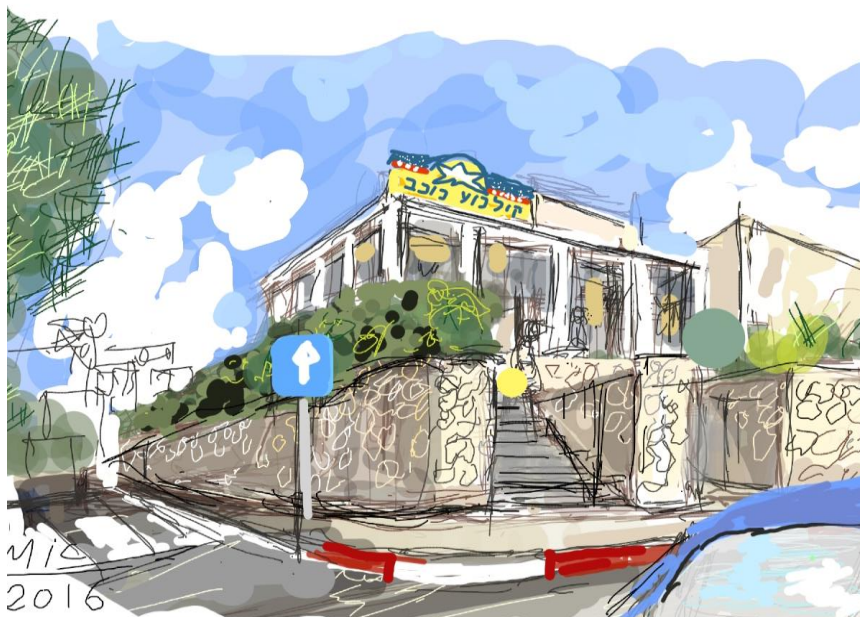
קולנוע כוכב הוקם בשנת 1948 ועד עתה משרת את וותיקי רמת השרון. מאז ומתמיד התאפיין בהקרנת סרטי איכות. בית הקולנוע קטן ושכונתי. הבניין החל את דרכו כבית הפועלים או בית העם. יורם אלדן, מוותיקי רמת השרון מספר שכאן נוסדה להקת הנח"ל ונעשו החזרות הראשונות בתחילת שנות החמישים. הוא זוכר שיונה עטרי ויוסי

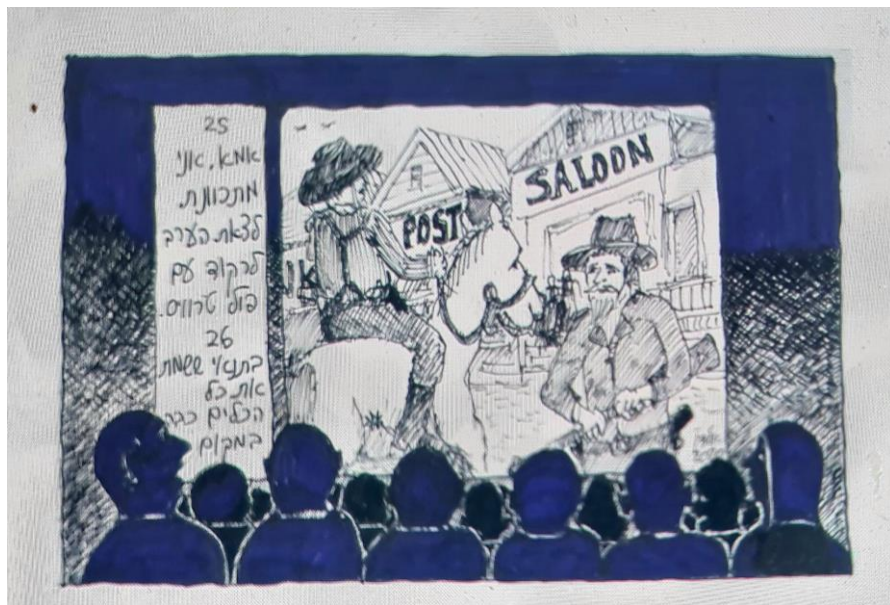
בנאי הלכו לבית הוריו על מנת שאימו תגהץ את בגדיהם לפני החזרה. לעתים הקרינו סרטים, "מערבונים", רוויי דמויות קוובויס ואינדיאנים. התרגום לעברית היה בצד הסרט והתקדם ידנית על ידי סיבוב ידית. המסריט היה בן רמת השרון אלוף (לופי) הורוביץ אשר נהרג בקרב עזה בשנת 1954.

קולנוע כוכב בשנות החמישים

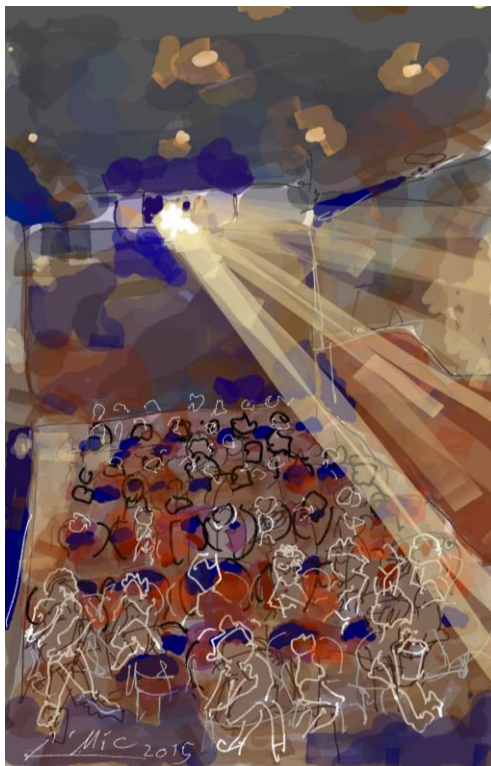
התקדמות התרגום אף פעם לא תאם את התמונות וכל הקהל היה צועק "תרגום, התרגום..." ילדים היו מטפסים על עצים על מנת להציץ על סרטים למבוגרים בהם היו גם נשיקות.....

קולנוע כוכב { 2020 }

צפיה ב'מצבה' בקולנוע כוכב (1950). איור של יורם אלדן

צפיה בסרט בקולנוע כוכב (2015)

סיפור הצלת קולנוע כוכב מסגירה והריסה

קפה לנדוור ברמת השרון צמוד לקולנוע כוכב. בית הקפה מצליח עסקית בזכות המבקרים בקולנוע והקולנוע מצליח עסקית בזכות קפה לנדוור. ראש העיר יצחק רוכברג מספר שלפני שנים רבות התחיל את דרכו הפוליטית כבית מועצת הפועלים שהיה ממוקם בקולנוע כוכב. היה לו חלום סמוי – המצאות בית קפה במקום בעתיד הרחוק. משנבחר לראשות העיר נודע לו שהקולנוע המיתולוגי אינו רווחי ועומד להסגר ובמקומו יוקם בניין גבוה. רשת לנדוור הציעה לאחד את בית הקולנוע עם בית קפה וכך להציל את הקולנוע מסגירה. ראש העיר פנה לוועדות התכנון השונות של העירייה אשר פסלו לחלוטין את אפשרות פתיחת בית קפה במקום כיוון שאינו מופיע בשום תכנית מתאר. חבר הפנה את תשומת ליבו לכך שעם הקמת המושבה לפני כ 100 שנים נבנה מטבח לפועלים בבית הפועלים, הלא הוא קולנוע כוכב היום. המטבח הופיע בתכנית המתאר של הקמת המושבה. לפיכך ניתן אישור מיידי לפתיחת קפה לנדוור וכך ניצל קולנוע כוכב מסגירה. היום קולנוע כוכב נקנה על ידי רשת בתי הקולנוע לב בשל הצלחתו וקפה לנדוור משגשג להנאת התושבי רמת השרון.

ממתנים לסרט בקפה לנדזור במבואת קולנוע כוכב ברמת השרון

צומת קולנוע כוכב

בצומת קולנוע כוכב, פינת רחובות סוקולוב ואז"ר עמד צריפס של משפחת קירשנר. אבי המשפחה, אברהם קירשנר, שרד את השואה, עבד בחקלאות, והיה גם צייר מוכשר. הוא צייר במחנות הריכוז, ומאוחר יותר הרבה לצייר את רמת השרון. במקום בו עמד הצריף נבנה בניין רב קומות בשנות התשעים שהיה ידוע גם כבניין בנק הפועלים. הבניין הינו חלק מן המראה המודרני של הצומת הסואנת בו גם נמצא קולנוע כוכב.

צריפס של משפחת קירשנר בשנת 1945 . צייר אברהם קירשנר

בצומת קולנוע כוכב (2023)

הדרך מרמת השרון להרצליה

דרך העפר בין רמת השרון להרצליה, אברהם קירשנר, שנות החמישים

הירידה מרחוב סוקולוב
 לכיוון הרצליה נטועה בעצי
 דקל לכל אורכה (2023)
 בעבר הייתה כאן דרך עפר
 חד מסלולית בין עשבים
 ושרות

דרך העפר בין רמת השרון להרצליה, מבט מהרצליה, אברהם קירשנר, שנות החמישים

בית משפחת המאירי - מבט מקולנוע כוכב , אברהם קירשנר, שנות החמישים

שדרות וייצמן וביאליק

הליכה במעלה שדרת וייצמן ובהמשכו שדרת ביאליק הינה חוויתית ומהווה סיבה טובה לשליפת הטלפון החכם מכיסי ולצייר את המראות הנפלאים. השדרה הרחבה מלאת עצים ודשא. בשדרת וייצמן מוצבים עשרות פסלי מתכת מרשימים פרי עבודותיהם של פסלים מפורסמים.

חלקה המערבי של השדרה והרחובות הניצבים לה היו שייכים לאורך שנים לחברת הבניה "רסקו". לרחובות לא היה שם וכל בית קיבל מספר כגון "בניין רסקו 56". רק בשנות השישים קיבלו הרחובות שמות וכל השטח עבר למועצה המקומית.

תחילתה של שדרת וייצמן במערב והכיכר הראשונה הבולטת היא כיכר רוטרי. בהמשך נראה את גינת הבנים לזכר בני רמת השרון אשר נפלו במערכות ישראל. ממזרח לגינה נמצא את בית הדאר הישן ואת הגלריה העירונית. השדרה מובילה לצומת ברחוב סוקולוב. משם ניתן להמשיך לשדרת ביאליק המולת אף היא על ידי עשרות עצים. לאורך השדרה נמצא בתים משותפים ישנים ולידם בתים אשר שופצו והוגבהו. בסוף השדרה נמצא בניין עיריית רמת השרון הישן ומשומר.

בשדרת וייצמן: מימין - בניין הדאר הישן (נבנה בשנות השישים) עבר שימור והפך
למוזיאון אמנותי בשם "פוסטה". משמאל - ביבר רוטרי עם סמל המועדון. סניף רוטרי
בעיר תורם רבות לפעילויות בעלות ערך חברתי ברמת השרון

גן הבנים ואנדרטת הזיכרון

גן הבנים ממערב לבית
הדאר הישן ואנדרטת
הזיכרון לחללי צהל הוקם
מיד לאחר מלחמת
השחרור. עם השנים נוספו
שמות חללים רבים כולל
חללי פיגועי טרור.

לוח הזכרון לחללי מלחמות
 ישראל מבני רמת השרון
 בכניסה לגן הבנים, אדריכל
 בורשטיין, שנות החמישים

במעלה רחוב ביאליק

מראשוני הבתים ברחוב ביאליק – במקומו הוקם בניין רב קומות. צילם אורי קירשנר,
סוף שנות התשעים

במעלה רחוב ביאליק

במעלה רחוב ביאליק

חנויות בסמיכות לבניין המועצה המקומית. סוף שנות התשעים. החנויות נהרסו ובמקום נמצא מגרש חנייה. צילם אורי קירשנר

בית מלינוב

בית מלינוב

בית צבי מלינוב היה ביתם של משפחת מלינוב, משפחה אמידה מארגנטינה אשר עלתה ארצה והתיישבה ברמת השרון. המשפחה רכשה שטח של 41/2 דונם. לאחר מותו של צבי התגוררה אשת בבית עד ליום מותה. את הבית הורשה למועצה אשר טיפחה אותו והפכה אותו למועדון תוסס לבני הגיל השלישי.

שתיית קפה באוויר הצח על מרפסת בית מלינוב

בניין העיריה

בניין עיריית רמת השרון תוכנן על ידי האדריכל טשודנובסקי ונבנה בשנת 1928 . הוא החל את דרכו כבית הוועד או בית העם, כאשר המושבה עדיין כונתה " עיר שלום ". משני צדדיו היו גם קופת החולים ובית הכנסת. לאורך השנים הפך הבניין לבניין המועצה המקומית בלבד ובשנת 2002 לבניין העיריה. הבניין אשר נבנה במרכז הגרעין ההיסטורי של המושבה, והינו צמוד גם לבית הספר אוסישקין, הינו בניין לשימור.

בניין העיריה. הביניין, מהראשונים ברמת השרון, נבנה בשנת 1929 כבית הוועד של המושבה. הוא עבר שיפוצים והרחבה אך שמר על צבינו עד היום.

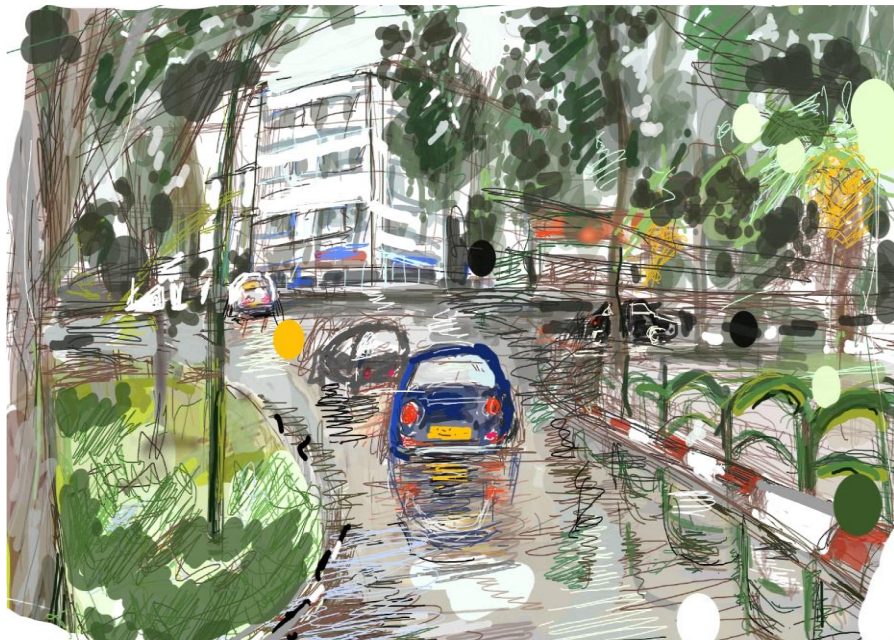
בניין המועצה המקומית בשנות השישים

רחוב אוסישקין

רחוב אוסישקין המוביל לרחוב הראשונים הינו היום הרחוב היוקרתי של רמת השרון. מרבית הבתים מסוגגנים, המדרכות רחבות, ולאורכו שוכנים בתי קפה איכותיים. רוחבו והעצים שלאורכו משרים אווירת נינוחות על אף היותו די סואן.

רחוב אוסישקין היה בעבר דרך עפר (ומאוחר יותר סלול) צר וצדדי לאורך שנים. לארכו שכן פרדו הגדול של גלוקמן ובתי מתיישבים קטנים למעט בית צבי בנימיני ובית וועד בביכר. לאורכו היו גם בריכות לגידול דגים. יורם אלדן מספר שבני השבט הערבי ממשפחת אבו כישכ , אשר שכן בקרבת מקום בו נמצא היום מגדל המים הגדול ובית הספר רוטברג, נהגו לרדת לאיזור הפרדסים ולמכור בין השאר קני סוכר.

בשנות התשעים, החל שיפוץ נרחב של הכביש ובניית בתים חדשים מרשימים ואיכותיים. כל הפרדסים נעקרו והנוף החקלאי עבר מן העולם. תוך זמן קצר הרחוב שינה את פניו והוא הפך לרחוב מודרני ויוקרתי. לאורכו נמצא את בית הספר היסודי הראשון ברמת השרון בסמוך לעירייה, את כיכר אוסישקין המרשימה, ושלטי מורשת המספרים את אשר היה כאן לפני שנים. והיה כאן הרבה מאד.

כיכר אוסישקין_ ביום גשום

באחד מבתי הקפה בביכר

ערב בכיכר

ברייכות המים בצמוד לבית ספר אוסישקין

ברייכות המים הכחולים בצמוד לבית הספר אוסישקין נבנו להשקיית הפרדסים בשנותיה הראשונות של המושבה. בשנות החמישים הייתה כאן גם חורשה ובמרכז המקווה של המועצה. בנות הכיתה מספרות שבחורשה בצמוד לבית הספר היו מתקני טיפוס דוגמת חבלים וצינורות אשר עליהם טיפסו לעתים. ממיקומה הגבוה הן הבחינו שהבנים בבית הספר נוהגים בקביעות להתמקם בנקודות תצפית אידיאליות להצצה בנשים הטובלות במקווה. חיזוק לסיפור התקבל מגידי פיפר ושאר השותפים לספר זה.

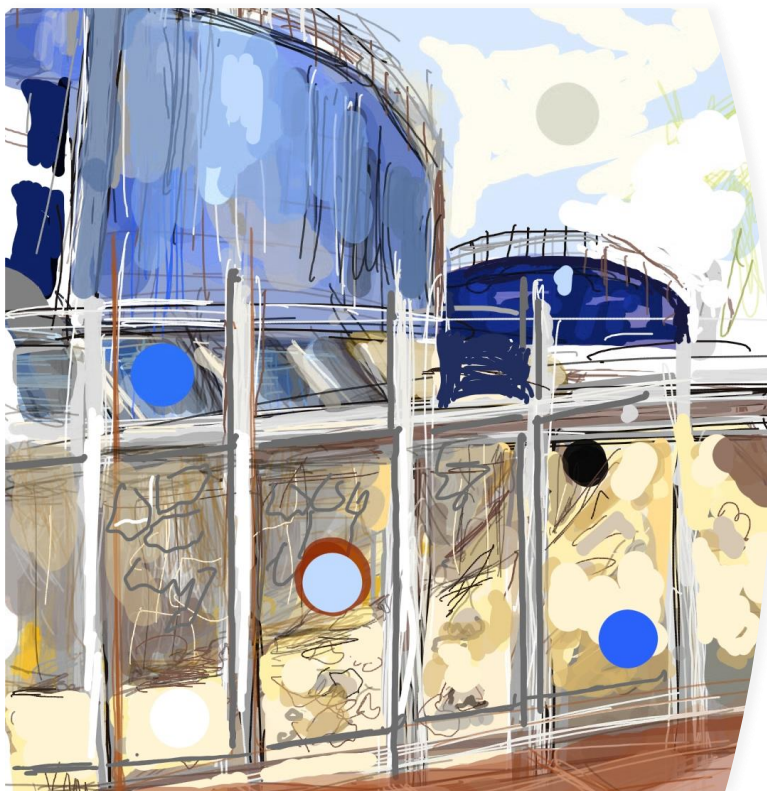

שיעור התעמלות

בבית הספר

אוסישקין בשנות

החמישים

זוג מגדלי המים בסמוך לבית הספר אוסישקין

בית הספר היסודי "אוישישקין"

בית הספר אוישישקין הוקם בשנת 1931 ושימש כבית הספר הראשון ברמת השרון. בתחילת דרכו שימש בית הספר גם כמרכז עבודה חקלאי. תלמידי בית הספר התגייסו לעבודה חקלאית ובשכר שקיבלו מימנו את אביזרי הלימוד שלהם. סיום שנת הלימודים הווה אירוע חברתי חשוב לכל תושבי המושבה. בחוף הנשנים בית הספר גדל והתרחב והים הינו בית ספר יסודי חשוב ומוביל בשרון.

בית הספר היסודי אוישישקין בשנת 1931

בית הספר היסודי אוסישקין. הוא נחנך בשנת 1928 והחל
את דרכו בחדר בודד בבניין שהיה באותה עת בית העם

בית צבי בנימיני

בית צבי בנימיני הממוקם בסמוך לכיכר אוסישקין היה מקום מגוריו האחרון של צבי בנימיני ומשפחתו. בנימיני, חקלאי מוכשר ומצליח, שימש כראש המועצה המקומית בשנים 1949 - 1955.

בית בנימיני 1960 (צילם אורי קירשנר)

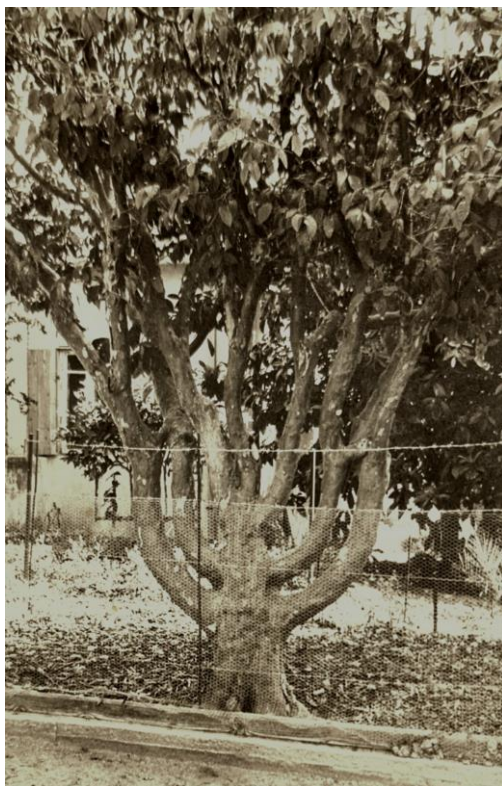

בית בנימיני 1960 (צילם אורי קירשנר)

הבניין הינו אחד משישה
בניינים היסטוריים אשר
הוועדה לשימור אתרים
החליטה לשמרם לדורות
הבאים. למשפחת בנימיני היו
חמישה ילדים אשר התגוררו
בבתים בשטחים הנרחבים
אשר נרכשו על ידי צבי
בנימיני בסביבת הבית
לשימור. על השטח הצמוד
לבית בנימיני מדרום, ברחוב
אוישיסקין, נבנה בשנות
האלפיים בניין החנויות
הארון והנאה המשרה נוף
ארכיטקטוני נקי ומודרני
לרחוב כולו.

בית בנימיני בתהליכי שיפוץ (2023)

דיטה אליעז כספי, בתו של
ראש המועצה לשעבר יצחק
כספי מספרת על עצי גוייבות
אשר בשל היותם רכים
בצעירותם, ניתן היה לכופף
את גזעם ולעצבם כרצוננו.
וכך ננטעו ברמת השרון עצים
בצורת מנורה ומגן דויד. העץ
אשר בתמונה היה ממוקם
מצפון לבית סגל ברחוב
אוישיסקין ונעקר עם
התפתחותו המואצת של
רחוב אוישיסקין

עץ הגוייבות המעוצב (צילמה דיטה אליעז כספי)

בניין מגורים וחנויות מרשים
במעלה רחוב אוסישקין ליד
הכיכר. הבניין נבנה על
שטחיו של צבי בנימיני אשר
בית מגוריו העובר תהליך
שימור צמוד אליו.

בית רזניק ברחוב אוסישקין.

כאן גם מוקמה תחנת שידור

חשאית של ההגנה בתקופת

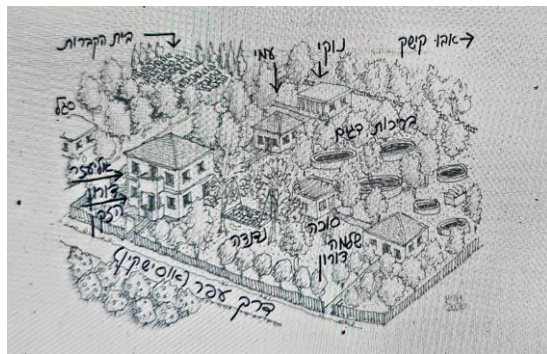
המנדט הבריטי ומלחמת

השחרור

בית דוד סגל בו גם שכן מחסן הנשק של ההגנה בימי המנדט

הבריטי

במורד רחוב אוסישקין בשנות
החמישים. צייר יורם אלדן

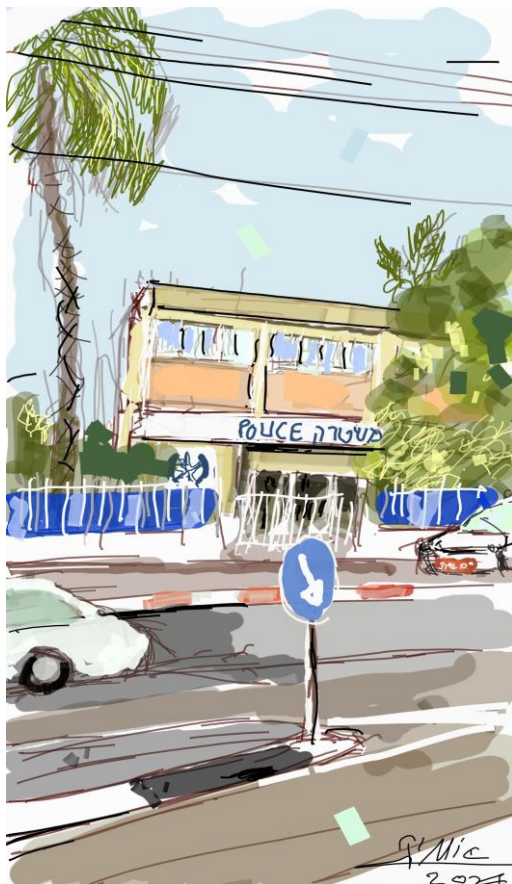

במורד רחוב אוסישקין

רחוב הנצח

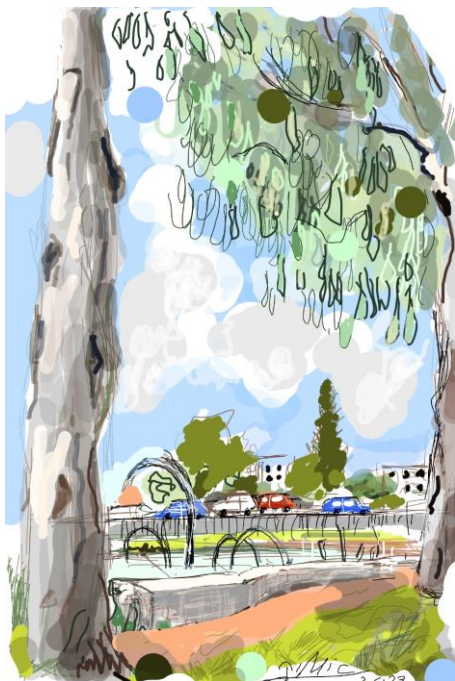
רחוב הנצח היה עד שנות ה-2000 רחוב צדדי לאורכו של גדר התיל של מפעל תע"ש ברמת השרון ובקצהו מוסכים ומועדון בילויים "פסק זמן" המוכר לבנות ובני הטיפשעשרה של רמת השרון והרצליה. בשנות ה-2000 חל שינוי מהותי במעמדו ואופיו של הרחוב. פארק גדול ויפה ניטע לאורכו. הפארק שופע עצי אקליפטוסים, מתקני משחקים וספורט, ומדשאות. בנוסף נבנו בתים יוקרתיים כולל בניין לדיור מוגן, וכן נבנה בניין מרשים בו שוכנת קופת חולים מכבי. המוקד הרפואי השוכן בו הופך את הרחוב לעמוס ומוכר למרבית תושבי השרון. בסוף הרחוב נמצא בניין משטרת רמת השרון.

בניין משטרת רמת השרון

קופת חולים מכבי ומגרש
החנייה הרחב אשר לידו

בפארק לאורך רחוב הנצח. הפארק המרשים הוקם בשלבים החל מ 2010 לאורך הגדר של מפעל תע"ש.

שכונות נווה רסקו ודרום שכונת נווה מגן

על אף היותן צמודות, שכונות נווה רסקו ונווה מגן שונות באופיין ובגילן. שכונת נווה מגן נוסדה בשנת 1954 בשטח הנמצא בין מורשה לגלעין ההיסטורי בסוף רחוב אושישקין. השכונה יועדה תחילה למשוחזרי הצבא הבריטי וקציני צה"ל. מכאן שמה "נווה מגן".

לעומתה שכונת נווה רסקו נבנתה מאוחר יותר, בסוף שנות השישים, על ידי חברת הבניה "רסקו". היא הוקפה בחומה, ונקראה בפי אנשי רמת השרון "הגטו". בעקבות תלונות אנשי השכונה אשר חשו מנוכרים החומה. בנווה רסקו בנינים נמוכי קומה עם גינה קטנה. המוסד הבולט בנווה רסקו הוא בית הקפה "רביבה וסיליה" הפועל זה עשרות שנים ומושך אליו בעיקר אנשי עסקים ונשותיהם מן הסביבה וצפון תל אביב.

המבנה הבולט ביותר בין נווה רסקו ונווה מגן הוא מגדל המים המיתולוגי של רמת השרון אשר גם מופיע על סמלה של העיר. שם נמצאים גם בית הספר התיכון "רוטברג" ובית "אנוש".

תצפית על הכניסה לרמת השרון מנוחה רסקו

מגדל המים בשכונת נווה מגן

מגדל המים השכונת נווה מגן נבנה בשנות השישים והיה בשימוש עד שנת 1999. מיקומו בראש הגבעה עליה ישב בעבר שבט בדואי בראשות משפחת אבו כישכ. היא אפשרה את השקיית הפרדסים הרבים בדרום המושבה, מה שהפך ברבות הימים לרחוב אוסישקין. הוא גם נבחר להופיע על סמל המושבה ולאחר מכן העיר רמת השרון

מגדל המים_בסמיכות לבית הספר התיכון רוטברג

מבט על מגדל המים מחצר בית הספר התיכון רוטברג

בית אנוש

בית אנוש השוכן לא הרחק ממגדל המים ובשכנות לבית הספר התיכון רוטברג הוקם בשנת 2012 בעזרתו של מועדון רוטרי ברמת השרון. הבניין תוכנן על ידי האדריכל גידי פיפר אשר היה נשיא מועדון רוטרי המקומי

בניין אנוש (2014) ומגרש האספלט השומם עליו נבנה הבניין

בית אנוש (2024)

תיכון רוטברג ותוכנית המא"ה ברמת השרון

בית הספר התיכון רוטברג הוקם בשנת 1975 כאיחוד של בית ספר עיוני בשם "תיכון השרון" ובית ספר מקצועי ארבע שנתי "רוטברג" אשר הוקמו בשנות השישים. בבית הספר וגם בתיכון "אלון" פועלת תכנית חינוכית עירונית ייחודית הקרויה מא"ה – מסלול אימון להצלחה. התכנית אשר יסדותיה נלמדו בארה"ב מעודדת את תלמידיה לאתר את איזורי החוזק שבהם, לזהות את תחום המצויינות האישית שלהם ולקדם את עצמם בתחום זה להשגת תעודת בגרות מלאה.

הצד האחורי של בית הספר התיכון רוטברג ואיצטדיון האתלטיקה הצמוד אליו
ברחוב הזית.

ערב בקפה רביבה וסיליה
המיתולוגי בנווה רסקו. הקפה
נפתח בשנת 1988 והפך
למקום מפגש מרכזי לאורך זה
למעלה מ 35 שנה

בית הכנסת "שבת אחים" בנווה רסקו

בשנות השבעים והשמונים
הגיע לכאן לעתים קרובות
הזמר יהורם גאון ושימש
כמעין חזן.

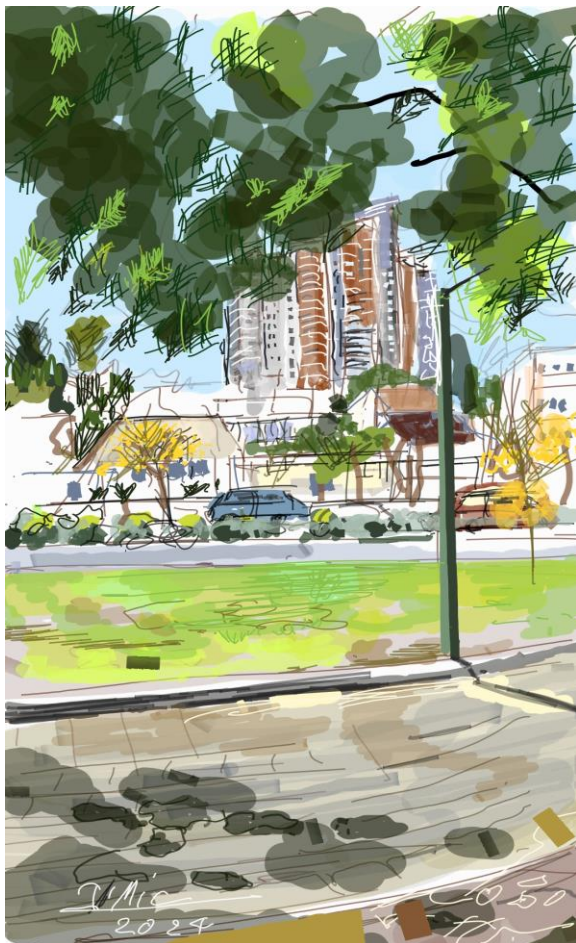
בכניסה לבית הכנסת נמצא
שלט הנצחה של שני האחים
אייל ונועם רון ז"ל, טייסי
מסוקי קרב, בני משפחת רון
המתגוררת ליד בית הכנסת.

שכונת מורשה

שכונת מורשה החלה את דרכה בשנות ה 50 כמעברה המשתרעת מהכפר הירוק עד צומת מורשה. בשנת 1953 הוקמו במקום שיכוני קבע בדמות בתים קטנים צמודי קרקע ובתים משותפים. לשכונה קראו "שכונת מורשה" על שם הצומת. במקום הוקמו עם השנים מתנ"סים, בתי ספר וגני משחקים.

בסמיכות לשכונת מורשה הוקמה בשנת 1954 גם שכונת "נווה מגן" למשוררי הצבא הבריטי וקציני צה"ל. בית הספר המקצועי רוטברג סיפק את עיקר החינוך לשתי השכונות. בשנים האחרונות מתבצע פרויקט פינוי בינוי בשכונת מורשה ומוקמים בניינים רבי קומות מרשימים. אחד המוסדות החשובים באיזור שכונת מורשה הוא בית הספר היוקרתי למוזיקה "רימון".

כל מי שמסייר בשכונת מורשה רואה את יופיו של שלב המעבר מבתים קטנים וישנים במראם לבתים מודרניים מוקפים גינות וחורשות.

ברחוב הנביאים

קולנוע "אורית"
במורשה בשנות
השישים

אחת החנויות
הראשונות בשכונת
מורשה. צילם אורי
קירשנר, שנות
התשעים

חנויות במורשה

בית הספר למוזיקה "רימון"

שיעור בבית ספר רימון

פינוי בינוי בשכונת מורשה

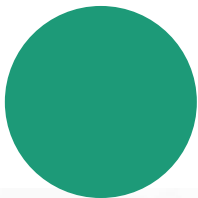

בשנים האחרונות עוברת שכונת מורשה תהליך פינוי בינוי נרחב המשנה את צביונה למודרני. בתי השיכון משנות השישים רחוקים מלהיות יפים, ומתפוררים. יחד עם זאת, הצופה בבית ישן ולידו בית מודרני, הבית הישן עשוי להיראות יפה בגין האינטימיות והאנושיות שבו. וכך בשלב המעבר משכונה מוזנחת לשכונה מודרנית היופי רק מתעצם.

ליד בניין משותף בשנות השישים. צילם יצחק ירושלמי

הבניין בעבור עשרות שנים
ומאחוריו רב קומות בתהליך
בניה

בחצר מתנ"ס על שם אלי כהן במורשה

מתנ"ס אלי כהן במורשה

מתנ"ס אלי כהן במורשה הוקם בעת כהונתו של ראש העיר יצחק רוכברג במסגרת תכנית קהילתית רחבה יותר, תכנית "מגוונים". המתנ"ס הוקם במקומו של בית הספר היסודי ממלכתי ה, ולידו שוכן בית הספר עומר למחול. בית הספר החל את דרכו בתוך מתנ"ס אלי כהן

אתנחתא לקפה או תה במתנ"ס

איזור התעשייה

איזור התעשייה בקצה שוכנת מורש נחשב במשך שנים לחצר האחורית של רמת השרון. עם התפתחותו של הישוב, בפרט של מרכז העיר, מפעלים כגון מאפיית ואדש הועברו לשם. באיזור התעשייה נמצא היום את מאפיית ברמן, בתי אוכל ישנים, מוסכים ישנים ואת איצטדיון הכדורגל ע"ש יעקב גרונדמן.

בסוף שנות התשעים החלה בניה מואצת באיזור, נוספו בניינים גבוהים ומודרניים, מתקני ספורט איכותיים, וגם בית ספר מודרני יפיפה ע"ש הסופרת דבורה עומר. נוספו כבישים רחבים ובשנת 2023 האיזור חובר ישירות לכביש 4. בנוסף נוספו בנייני הייטק ועסקים חדישים מצופי חלובות זכוכית. סיור באיזור מהווה חוויה נעימה המלווה באופטימיות.

התחדשות באיזור התעשייה (2023)

מאפיות ובית אוכל באיזור התעשייה

ברמת השרון מושקעים משאבים רבים לחינוך הנוער בתחומי הספורט השונים. אימוני קבוצות הנוער מתקיימים באיצטדיון חדש ומודרני.

עיינה בת ה 14 , נציגת קבוצת הילדות של הפועל רמת השרון מנשקת את גביע המדינה לשנת 2024 בה זכתה

איתני מייצג
בהצטיינות את קבוצת
הילדים של הפועל
רמת השרון

איצטדיון הכדורגל על שם [יעקב גרונודמן](#) בסמיכות למאפיית ברמן.
האיצטדיון הוקם בשנת 1998 והורחב בשנת 2012. האיצטדיון משמש כמגרש
הביתי של [הפועל רמת השרון](#) אשר שיחקה שנים רבות בליגת העל

ברחבי העיר

במקומות שונים ברחבי העיר מצויים בניינים אשר היו משמעותיים בשנים הראשונות לאחר ייסוד המושבה והיום הם מוסתרים מן העין. חלקם מצויים בין הרחובות סוקולוב ואוסישקין. אחד מהם הוא המוזיאון הגיאולוגי. בניין אחר הוא בית הכנסת "גאולי ישראל" אשר עמד בעבר בודד ומוקף חולות. בית הכנסת המסוגנן הווה חלק חשוב מחיי התרבות בעת ייסוד המושבה. היום הוא ממוקם בצמוד לגינה שופעת עצים ושיחים ומוקף בניינים כך שקשה להבחין בו גם כאשר עוברים לידו.

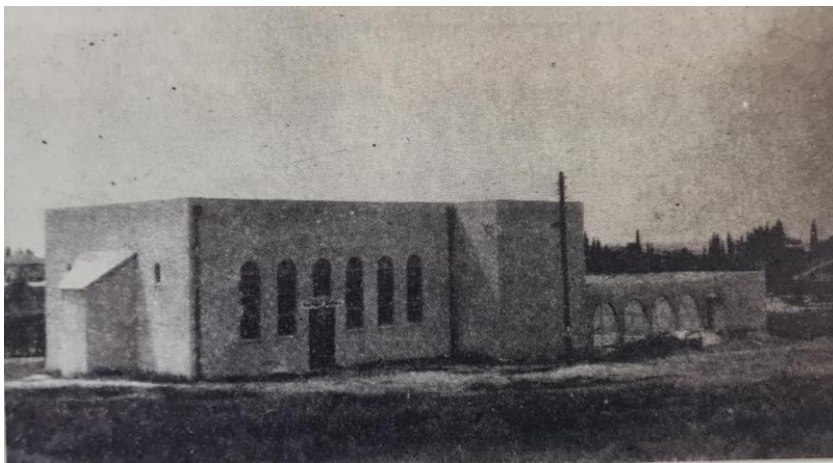
המוזיאון הגיאולוגי

המוזיאון הגיאולוגי המשמש גם כמוזיאון לאמנות היה בעבר ביתם של היהלומן יהודה צסקל. מאוחר יותר נמכר למשפחת אלון עד אשר הבית נמכר אותו לעירייה לצורך הפיכתו למוזיאון גיאולוגי. סביב הבית ניתן למצוא תערוכת כלי חקלאות עתיקים רבים ומסלעה גיאולוגית גדולה בין המוזיאון ליד לבנים. תכנון הגן בוצע על ידי אדריכל הנוף גדעון שריג.

המוזיאון הגיאולוגי על שם זיווה בלקין, (2023)

בית הכנסת גאולת ישראל

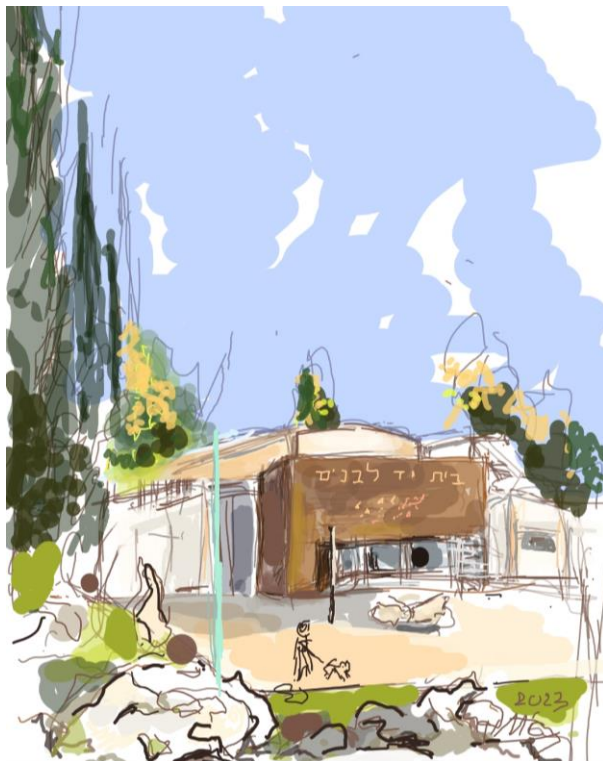

בית הכנסת "גאולת ישראל" שנות הארבעים

בית הכנסת "גאולת ישראל"

בית יד לבנים

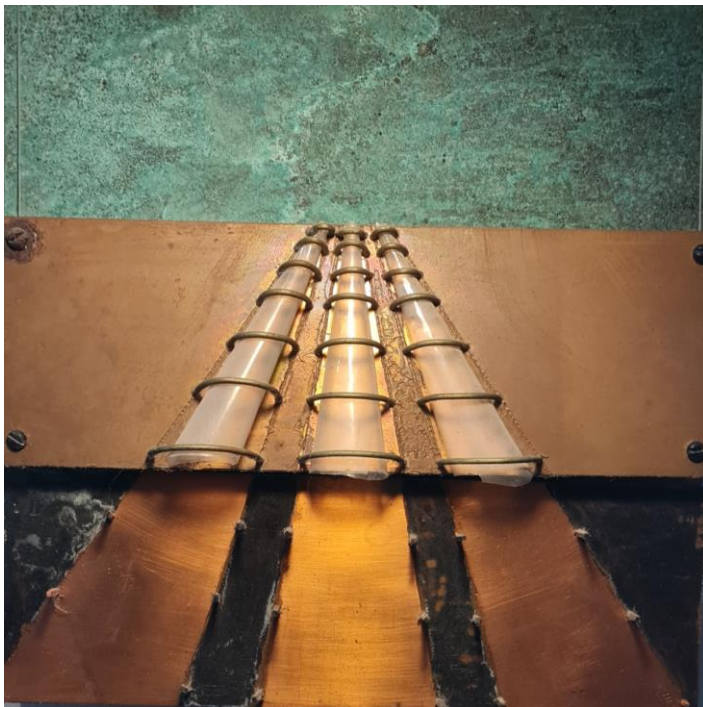
בית יד לבנים

בית יד לבנים ברמת השרון
 אשר נבנה בשנות השבעים
 ושופץ מהווה גם כמרכז
 תרבותי חשוב. יש בו ספריה
 גדולה, ומתקיימים בו מופעים
 וחוגי לימוד שונים. הוא מוקף
 בגן גדול עם מסלעת פסלים
 יפהפיה. בכניסה נמצא פינת
 זיכרון מרשימה לנופלים
 במערכות ישראל, ובה עשרות
 כלי זכוכית המסמלים דמעות
 כאב.

בכניסה לשכונת נווה רום

שדות התותים ברמת השרון, חן פיפר (2014). עבודת עץ, זכוכית ומתכת

ימי קיץ בשדות מערב רמת השרון

שדרות האקליפטוסים במערב

העיר

בצידה המערבי של רמת
השרון נמצאת רשת כבישים
צרים אשר משני צידיהם
נטועים אקליפטוסים גבוהים
ומרשימים. העצים נטעו
בתקופת המנדט הבריטי סביב
מחנות הצבא הרבים אשר
הוקמו באיזור, הנקראים
מחנות גלילות. המחנות הפכו
בתום מלחמת העצמאות
למחנות בשימוש צה"ל. חלקן
של השדרות עוברות בשדות
חקלאיים ומשמשים לטילים
לתושבי האיזור.

בטיילת המפרידה בין בתי רמת
השרון לשדות התותים במערב
העיר

הסינמה סיטי והצצה לעתיד

במשך עשרות שנים שכן
במערבה של רמת השרון
מתחם בתי קולנוע בשם
"סינמה סיטי". המתחם שכן
בבניין יחיד, בו למעלה מ-16
אולמות קולנוע ובתי אוכל.
המתחם המרוחק ממרכז

בכניסה לסינמה סיטי ליד

מחלף גלילות

אישה ממתינה לתחילת הסרט על ספה דמוית

מכונית

העיר שירת את תושבי
הרצליה, רמת השרון ותל
אביב ועל אף היותו שייך
לרמת השרון נתפס כ"לא רמת
שרוני". לאחרונה חל מהפך
תפיסתי. באיזור נבנים שלשה
גורדי שחקים הייטקי ומסחרי
וקניון גדול. יחד עם בתי
הקולנוע הם הופכים למקור
הכנסה מרכזי של רמת השרון
ולאיזור המרכזי העתידי של
העיר.

מגדל עסקים גדול ההולך ונבנה